

První třída Střední ekonomické školy - Jak na ni po letech vzpomínám:

Do Základní devítileté školy internátní pro nevidomé v Brně jsem přišla v září 1959, abych tam pobyla, samozřejmě s občasnými cestami domů, do června 1968.

O možnosti studovat školu, podobnou té, na niž jsem se, v podstatě „s odřenýma ušima“, dostala po devítiletce, přišla informace od našeho učitele hudby v hodině zpěvu. Ten pán se jmenoval Rudolf Krchňák, což byl, člověk všestranně vzdělaný, mající přehled o domácím i mezinárodním dění mezi zrakově postiženými. Sdílel tehdy, že se uvažuje o střední škole, která by připravovala budoucí telefonisty či úředníky. Už dřív jsme od něho věděli, že v Německu pracuje pěkná hrst stenotypistů, kteří se většinou dobře uplatní. Mne to tehdy zaujalo. A pak, roku 1968, se ukázalo, že první experimentální třída bude vskutku otevřena.

Nevím už přesně důvod, ale konec školního roku pro nás nastal 15. června 1968. Ovšem zkoušky, na něž jsme se snažili připravovat, zatím nikde. Že by ta naše první třída nebyla otevřena? Ale pozvání přišlo telegramem, tedy jsme s maminkou jednoho pozdního večera sedly do vlaku a jely do Prahy. Zkouška probíhala v tehdejší učňovské škole v Krči, která se od září stala na tři roky naším dalším internátním domovem, ovšem s mnohem míň cestami domů než z Brna. Všechny tři brněnské spolužačky jsme prošly, ale ta matematika, aspoň u mne! Ony papíry bych nechtěla vidět. Proto dodnes lituji ty, které jednou, bez ohledu na nadání v tomto směru, hrozí povinná maturita z tohoto předmětu. Čeština která obnášela diktát a rozbor větný, to už byla jen příjemná hra se slovy a zřejmě nedopadla špatně. Slováci měli ještě sloh, což jsem jim trochu záviděla, tam by se ukázalo, že cosi umím napsat.

Po prázdninách, „korunovaných“ oním neblaze historickým srpem, mne maminka a bratři odvezli autem až do Prahy. Nemohli jsme se dovolat, tedy až 12. září, ale sem tam někdo přijel i později.

Následovaly tři roky, kdy bylo nutno se naučit slušně ovládat psací stroj a aspoň trochu zvládnout Němčinu ale i hrst dalších, více i méně nutných, předmětů. Navíc nás škola měla připravit i na práci telefonistů, k níž se stejně později většina z nás dostala. To znamenalo učit se telefonní předpisy, ale také, což bylo zajímavější, i možnost praxe přímo na ústřednách. Jedna spolužačka se tehdy rozhodla, že si s telefonisty z půlročního kurzu udělá zkoušky, ale přistoupit k nim nesměla. Dodnes nechápu, proč jsme tohle osvědčení nemohli získat. Maturita byla také v nedohlednu, ač jisté náznaky slibů se občas ozvaly. Zůstali bychom ve škole pět let.

Prožila jsem roky někdy krušné, jindy veselé, v KLÁRÁKU, JAK SE JISTĚ TĚHLE KRČSKÉ ŠKOLE DODNES ŘÍKÁ. TELEFONISTÉ TAM TEHDY DOSTALI LIDOVÝ NÁZEV „POPRSKANÁ SLUCHÁTKA“, NÁM PAK „POPRSKANÁ SLUCHÁTKA S VYŠŠÍ INTELIGENCÍ“. ZAČÍNALO NÁS 12, KONČILO 7. Z TĚCH PĚTI, KTEŘÍ ODEŠLI, SE NIKDO NEZTRATIL. JEDEN ODEŠEL PRO ZLODĚJSKOU AFÉRU, ALE PRÁCI PAK NAŠEL, DALŠÍ NA GYMNAZIUM, DVA SLABOZRACÍ KLUCI SE VYUČILI KNIHAŘI A POZDĚJI OSLEPLÁ DÍVKA SE ZA ROK VRÁTILA DO SKUTEČNÉHO TELEFONNÍHO KURZU.

I MY OSTATNÍ JSME SE V ŽIVOTĚ UPLATNILI. VĚTŠINOU JAKO TELEFONISTÉ, COŽ, MYSLÍM, PLATÍ O MNOHA DALŠÍCH ROČNÍCÍCH, ALE SEM TAM NĚKDO SE V KANCELÁŘI TAKÉ VYSKYTOVAL.

UVAŽUJI, CO MI ŠKOLA DALA A NEMYSLÍM, ŽE NĚCO PODSTATNÉHO VZALA. MNE I OSTATNÍ, MYSLÍM NA ROZDÍL OD SOUČASNÝCH MOŽNOSTÍ INTEGROVANÉHO VZDĚLÁVÁNÍ, NAUČIL ŽIVOT V INTERNÁTĚ SAMOSTATNOSTI. POKUD JDE O CIZÍ JAZYKY, TAK PRVNÍ ROK JSME DOST BOJKOTOVALI RUŠTINU. KDO V NĚMČINĚ POKRAČOVAL, MĚL SLUŠNÝ ZÁKLAD. JEDEN SPOLUŽÁK MÁ DOKONCE STÁTNÍ ZKOUŠKU. ALE NEJVÍC SI CENÍM TOHO, ŽE JSME NA SLUŠNÉ ÚROVNI ZVLÁDLI PSÁNÍ NA KANCELÁŘSKÉM STROJI. V OSMÉ A DEVÁTÉ TŘÍDĚ UŽ BYLO V OSNOVÁCH, TAKŽE ZNALOST POHYBU NA KLÁVESNICI EXISTOVALA, TEDY ŽÁDNÉ UČENÍ OD ÚPLNÉHO ZAČÁTKU. A KDYŽ PŘIŠLA PO LETECH MOŽNOST PSÁT NA EURECE A4, POZDĚJI NA PC, NEZBYLO NEŽ OCENIT TA LÉTA CVIČENÍ NA STROJI.

OPRAVDU JSEM VDĚČNA ZA MOŽNOSTI, KTERÉ NÁM TEHDY ŠKOLA DALA. PŘES VŠE, CO PŘINESLY RŮZNÉ ZVRATY DOBY, DODNES RÁDA VZPOMÍNÁM. EVA BUDŽÁKOVÁ.